

Maribor, 2.8.2026

GMS - 994

MESTNI SVET

MESTNE OBČINE MARIBOR

PREDLOG ZA OBRAVNAVO NA 37. REDNI SEJI MESTNEGA SVETA MOM

NASLOV GRADIVA:

Sprejem Odloka o varstvu dreves in upravljanju z drevesnim fondom Mestne občine Maribor

GRADIVO PRIPRAVIL: IGOR JURIŠIČ, mestni svetnik

POROČEVALCA: IGOR JURIŠIČ in NEVENA TEA GORJUP

PREDLOG SKLEPA:

Mestni svet sprejme Odlok o varstvu dreves in upravljanju z drevesnim fondom Mestne občine Maribor v prvi obravnavi

Igor JURIŠIČ

Mestni svetnik Stranke mladih – Zeleni Evrope

Na podlagi 21., 29. in 65. člena Zakona o lokalni samoupravi (ZLS) (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 11/14 – popr., 14/15 – ZUUJFO, 11/18 – ZSPDSLS-1, 30/18, 61/20 – ZIUZEOP-A, 80/20 – ZIUOOPE, 62/24 – odl. US, 102/24 – ZLV-K, 83/25 – ZOUL in 10/26 – ZLS-T), 3. in 17. člena Zakona o prekrških (ZP-1) (Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13, 74/14 – odl. US, 92/14 – odl. US, 32/16, 15/17 – odl. US, 73/19 – odl. US, 175/20 – ZIUOPDVE, 5/21 – odl. US, 38/24, 100/25 – ZS-1 in 10/26 – ZP-1L) ter 23. člena Statuta Mestne občine Maribor (Medobčinski uradni vestnik, št. 10/11, 8/14, 12/19, 4/22 in 22/25) je Mestni svet Mestne občine Maribor na 37. redni seji dne 24.9.2026 sprejel

ODLOK

o varstvu dreves in upravljanju z drevesnim fondom Mestne občine Maribor

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina in namen odloka)

Ta odlok določa sistem varstva, načrtovanja, sajenja, nege, vzdrževanja, pregledovanja, odstranjevanja in nadomeščanja dreves ter način upravljanja z drevesnim fondom na območju Mestne občine Maribor (v nadaljnjem besedilu: občina).

Namen odloka je zlasti:

- ohranjanje in izboljševanje drevesnega fonda;
- zagotavljanje dolgoročne vitalnosti in varnosti dreves;
- varovanje dreves kot dela zelene infrastrukture;
- povečevanje drevesne pokritosti in kakovosti javnega prostora;
- zagotavljanje strokovnega, preglednega in sledljivega odločanja;
- preprečevanje nepotrebnih odstranitvev in poškodb dreves;
- zagotavljanje kakovostnih nadomestnih zasaditev;
- omogočanje dejanskega sodelovanja občanov in zainteresirane javnosti;
- zagotavljanje neodvisne strokovne presoje;
- zagotavljanje učinkovitega nadzora;
- prilagajanje drevesnega fonda podnebnim spremembam;
- zagotavljanje javne dostopnosti ključnih podatkov o drevesnem fondu in pomembnih posegih.

2. člen

(področje uporabe)

Ta odlok ureja varstvo in upravljanje drevesnega fonda v pristojnosti občine ter ravnanje z drevesi na javnih površinah, ki so v lasti ali upravljanju občine.

Določbe tega odloka se za zasebna zemljišča uporabljajo le, če je njihova uporaba izrecno določena z zakonom, drugim predpisom ali veljavnim prostorskim aktom občine.

Ta odlok ne uvaja samostojnega občinskega dovoljenja, soglasja ali drugega pogoja za odstranitev drevesa na zasebnem zemljišču, če takšna pristojnost občine ni določena z zakonom.

Če za posamezno drevo ali poseg velja poseben režim po predpisih o ohranjanju narave, varstvu kulturne dediščine, urejanju prostora, graditvi objektov, cestah, gozdovih ali drugih predpisih, se uporabljajo določbe teh predpisov.

3. člen (opredelitev izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tem odloku, pomenijo:

- drevo je lesnata rastlina z enim ali več debli, ki v odrasli razvojni dobi doseže višino najmanj tri metre;
- urbano drevo je drevo v urbanem ali urbaniziranem okolju;
- drevesni fond po tem odloku je celota dreves, ki sodijo v področje uporabe iz 2. člena tega odloka;
- drevored je načrtovana skupina dreves v linijski zasaditvi;
- skupina dreves je strnjena ali funkcionalno povezana skupina dreves;
- koreninski prostor je prostor, ki ga drevo potrebuje za razvoj koreninskega sistema;
- varovalni prostor drevesa je prostor, v katerem so zaradi varstva dreves omejeni posegi;
- poseg v drevo je zlasti obrezovanje, rez, poškodovanje, pritrjevanje predmetov, odstranjevanje ali poškodovanje korenin ter drug poseg, ki lahko vpliva na vitalnost, stabilnost ali življenjsko dobo drevesa;
- odstranitev drevesa je posek ali drug način trajne odstranitve drevesa;
- nadomestna zasaditev je zasaditev novega drevesa oziroma dreves zaradi odstranitve obstoječega drevesa;
- strokovna presoja je strokovna ocena stanja, tveganja, funkcije in možnosti ohranitve drevesa;
- drevesni kataster je digitalna evidenca dreves in z njimi povezanih podatkov;
- pomemben poseg je poseg, za katerega ta odlok zahteva predhodno strokovno presojo, javno objavo ali drugo posebno obravnavo;
- nujni ukrep je ukrep, ki ga zaradi neposredne nevarnosti za življenje, zdravje ljudi ali nastanka velike premoženjske škode ni mogoče odložiti do izvedbe rednega postopka;
- drevo velikega obsega je drevo, katerega obseg debla, izmerjen na višini 1,00 metra od tal, znaša najmanj 120 centimetrov; pri večdebelnih drevesih se upošteva vsota obsegov najdebelejših treh debel;
- posebej vredno drevo je drevo, vpisano v register vrednih dreves iz 43. člena tega odloka, in drevo, za katero je vložena pobuda za vpis, dokler o njej ni odločeno;
- pristojni organ je organ mestne uprave občine, ki ga za izvajanje nalog po tem odloku določi župan z aktom o notranji organizaciji in sistemizaciji; akt se objavi na spletni strani občine;
- javna objava je objava na javnem portalu za drevesa iz 19. člena tega odloka, ki je hkrati dostopna prek spletne strani občine in v drevesnem katastru;

- podpisnik pobude je polnoletna oseba s stalnim ali začasnim prebivališčem v občini, ki je pobudo podpisala na enega od načinov iz 24. člena tega odloka;
- javna površina je površina, ki je kot javna določena z zakonom, prostorskim aktom ali drugim predpisom občine, ter površina v lasti ali upravljanju občine, ki je namenjena splošni rabi;
- nujna vzdrževalna dela so dela na gospodarski javni infrastrukturi pod pogoji iz 33. člena tega odloka
- podpis pomeni lastnoročni podpis ali podpis z veljavnim digitalnim potrdilom.

II. TEMELJNA NAČELA

4. člen (načelo ohranjanja dreves)

Pri načrtovanju in izvajanju posegov se kot prednostna rešitev šteje ohranitev vitalnega drevesa.

Odstranitev drevesa je skrajni ukrep.

Pred odstranitvijo se preverijo razumne možnosti ohranitve, sanacije, zmanjšanja tveganja ali presaditve, kadar je ta tehnično izvedljiva.

5. člen (načelo strokovnosti)

Odločitve o pomembnih posegih v drevesni fond morajo temeljiti na strokovnih podlagah.

Pri zahtevnejših primerih se zagotovi interdisciplinarna strokovna presoja.

Strokovna presoja mora biti neodvisna, preverljiva in vsebinsko obrazložena.

6. člen (načelo javnosti in sodelovanja)

Občina omogoča zgodnje in učinkovito sodelovanje javnosti pri pomembnih odločitvah o drevesnem fondu.

Sodelovanje javnosti mora biti omogočeno v času, ko je na odločitev še mogoče dejansko vplivati.

Pripombe in predlogi javnosti se vsebinsko obravnavajo.

Sodelovanje javnosti po tem odloku je brezplačno in ni pogojeno z registracijo, članstvom ali plačilom.

Podatki in gradiva, ki se po tem odloku objavljajo, so dostopni v obliki, ki je uporabna za osebe z invalidnostmi, ter v odprtem in strojno berljivem zapisu. Občina ravni dostopnosti in obsega objav, doseženih po tem odloku, ne sme zniževati.

7. člen (načelo sledljivosti)

Vsaka pomembna odločitev o drevesu mora biti dokumentirana tako, da je mogoče ugotoviti:

- kdo je predlagal poseg;
- kdo je izdelal strokovno podlago;
- kdo je odločil;
- na kateri podlagi je bilo odločeno;
- kdo je naročil izvedbo;
- kdo je poseg izvedel;
- kdo je izvedbo preveril.

8. člen (načelo ločevanja funkcij)

Pri pomembnih posegih se, kolikor je organizacijsko mogoče, ločijo:

- strokovna presoja;
- odločanje;
- naročanje;
- izvedba;
- nadzor.

9. člen (načelo dolgoročnega upravljanja)

Občina upravlja drevesni fond kot dolgoročno javno infrastrukturo in pri odločanju upošteva zlasti senčenje, zmanjševanje učinka toplotnih otokov, zadrževanje padavinskih voda, kakovost zraka, biotsko raznovrstnost, kakovost javnega prostora, zdravje in počutje prebivalcev ter prilagajanje podnebnim spremembam.

III. DREVESNI FOND KOT DEL JAVNE ZELENE INFRASTRUKTURE

10. člen (javni interes)

Drevesni fond občine je del zelene infrastrukture in ima pomembne ekološke, podnebne, prostorske, krajinske, zdravstvene in socialne funkcije.

Pri prostorskem in infrastrukturnem načrtovanju se obstoječa drevesa obravnavajo kot vrednost prostora, ki jo je treba v največji možni meri ohraniti.

11. člen (cilji upravljanja)

Občina v načrtu upravljanja z drevesnim fondom določi zlasti ciljno drevesno pokritost, območja prednostnega sajenja, območja prednostne obnove drevoredov, ukrepe za izboljšanje rastnih pogojev, ukrepe prilagajanja podnebnim spremembam ter način spremljanja zdravstvenega in varnostnega stanja dreves.

IV. STROKOVNA PRESOJA

12. člen (obveznost strokovne presoje)

Strokovna presoja je obvezna pred pomembnim posegom v drevo, ki je v lasti ali upravljanju občine, in sicer pred:

- odstranitvijo posebej vrednega drevesa;
- odstranitvijo drevesa velikega obsega;
- odstranitvijo drevesa v drevoredu;
- odstranitvijo skupine dreves;
- odstranitvijo drevesa v parku ali drugi posebej pomembni javni zeleni površini;
- odstranitvijo drevesa, katerega odstranitev bi bistveno spremenila podobo javnega prostora;
- posegom, za katerega pristojni organ oceni, da lahko pomembno vpliva na vitalnost, stabilnost ali življenjsko dobo drevesa.

Strokovna presoja je obvezna tudi v drugih primerih, kadar njeno izdelavo zahteva drug veljaven predpis ali jo občina kot investitor določi v projektni, pogodbeni ali drugi dokumentaciji, ki temelji na zakonu.

Ta člen ne pomeni uvedbe splošne obveznosti strokovne presoje za lastnike zasebnih dreves.

Za presojo obveznosti iz 7. točke prvega odstavka tega člena pristojni organ izda pisno oceno, ki se javno objavi. Če ocene ne izda, se šteje, da strokovna presoja ni obvezna, kar ne izključuje odgovornosti po drugih predpisih.

13. člen (vsebina strokovne presoje in izdelovalec)

Strokovna presoja vsebuje najmanj identifikacijo in lokacijo drevesa, drevesno vrsto, osnovne dendrometrične podatke, oceno vitalnosti, oceno zdravstvenega stanja, oceno stabilnosti in tveganja, opis predlaganega ukrepa, presojo možnosti ohranitve, presojo razumnih alternativ, predlog nadaljnje nege, razloge za morebitno odstranitev in predlog nadomestne zasaditve.

Strokovno presojo izdelata oseba z ustrežno strokovno izobrazbo s področja arboristike, krajinske arhitekture, gozdarstva, hortikulture ali biologije in z najmanj tremi leti izkušenj pri ocenjevanju stanja in tveganja dreves.

Strokovne presoje ne sme izdelati oseba, ki je poseg predlagala, ga bo izvedla ali naročila, niti oseba, ki je v delovnem ali pogodbenem razmerju z izvajalcem posega. Presoja vsebuje izjavo izdelovalca o neobstoju teh okoliščin.

14. člen

(drugo strokovno mnenje)

Če obstaja utemeljen dvom o pravilnosti strokovne presoje, lahko pristojni organ zahteva drugo neodvisno strokovno mnenje.

Pobudo za drugo strokovno mnenje lahko podajo tudi mestna četrt ali krajevna skupnost, najmanj 25 občanov, ki pobudo podpišejo na način iz tretjega odstavka 24. člena tega odloka, strokovna organizacija ali najmanj trije člani strokovnega sveta.

Pobuda mora biti obrazložena. O njeni utemeljenosti odloči pristojni organ.

Če je poseg v pristojnosti občine, se do odločitve o pobudi poseg ne izvede. Izjemoma se poseg lahko izvede, če gre za nujni ukrep po XI. poglavju tega odloka ali če bi odlog povzročil nesorazmerno škodo; razlogi se pisno obrazložijo in javno objavijo pred izvedbo posega, če to ni mogoče, pa najpozneje v treh dneh po njej.

V. ODLOČANJE IN NAROČANJE

15. člen

(odločitev o pomembnem posegu)

Odločitev o pomembnem posegu mora biti pisna in obrazložena.

Iz obrazložitve mora biti razvidno dejansko stanje, strokovna podlaga, obravnavane alternative, javni interes, pripombe javnosti, če so bile podane, in razlogi za izbiro ukrepa.

16. člen

(dokumentirano naročilo)

Javno podjetje, javni zavod, koncesionar ali drug izvajalec sme pomemben poseg izvesti le na podlagi dokumentiranega naročila pristojnega organa.

Naročilo mora vsebovati najmanj predmet posega, lokacijo, obseg posega, pravno podlago, strokovno podlago, odgovorno osebo, pogoje izvedbe in morebitno obveznost nadomestne zasaditve.

17. člen

(nedokumentirana navodila)

Ustno, telefonsko ali drugo neformalno navodilo, ki ni ustrezno dokumentirano, ni zadostna podlaga za pomemben poseg.

Če izvajalec prejme navodilo, za katerega meni, da ni skladno s predpisi, strokovno podlago ali naročilom, mora pred izvedbo zahtevati njegovo pisno potrditev in opozoriti pristojni organ na neskladnost.

Izvajalec zaradi zavrnitve izvedbe posega, za katerega nima ustrezne pravne in dokumentirane podlage, ne sme biti postavljen v slabši položaj.

VI. JAVNOST IN AKTIVNA VLOGA OBČANOV

18. člen (pravica do sodelovanja)

Vsakdo ima pravico predlagati ohranitev drevesa, predlagati strokovni pregled, prijaviti poškodbo, predlagati zasaditev, predlagati vpis drevesa v register vrednih dreves, zahtevati podatke o načrtovanem pomembnem posegu in podati pripombo na strokovno podlago.

19. člen (javni portal za drevesa)

Občina vzpostavi elektronski portal oziroma spletni sistem, ki omogoča prijavo poškodb, predloge za zasaditve, predloge za zaščito dreves, predloge za vpis v register vrednih dreves, spremljanje obravnave pobud in javni vpogled v načrtovane pomembne posege.

Občina zagotovi tudi možnost oddaje pobude v fizični obliki.

20. člen (dostopnost portala in digitalna vključenost)

Javni portal za drevesa in drevesni kataster morata izpolnjevati zahteve predpisov, ki urejajo dostopnost spletišč in mobilnih aplikacij organov javnega sektorja, najmanj na ravni standarda WCAG 2.1, stopnja AA.

Portal mora biti uporaben na mobilnih napravah, dostopen brez registracije za vpogled in brez uporabe plačljive programske opreme.

Portal omogoča vsakomur brezplačno naročilo na elektronska obvestila o načrtovanih pomembnih posegih, in sicer po izbiri za celotno občino, za posamezno mestno četrt ali krajevno skupnost ali za izbrano območje.

Podatki, ki se objavljajo na portalu in v katastru, se objavijo tudi v odprtem, strojno berljivem zapisu skladno s predpisi o dostopu do informacij javnega značaja in ponovni uporabi informacij javnega sektorja.

Za osebe, ki elektronskih poti ne uporabljajo, občina zagotovi enakovreden dostop: vpogled in oddajo vlog na sedežu občine, v mestnih četrtih in krajevnih skupnostih ter po pošti. Vloga, oddana v fizični obliki, ima enak pravni učinek kot elektronska.

Občina zagotovi pomoč pri oddaji vlog osebam, ki je same ne zmorejo oddati.

21. člen (javna objava pomembnih občinskih posegov)

Pred izvedbo pomembnega posega na drevesu v lasti ali upravljanju občine se, razen v primeru nujnega ukrepa, javno objavijo zlasti lokacija, osnovni podatki o drevesu, predlagani ukrep, razlog za poseg, strokovna podlaga, če obstaja, predvideni čas izvedbe, načrt nadomestne zasaditve, kadar je ta predvidena, in rok za pripombe.

Rok za pripombe ne sme biti krajši od 15 dni. Za odstranitve drevoredov, skupin dreves in posebej pomembnih parkovnih dreves se določi rok najmanj 30 dni. Rok začne teči naslednji dan po javni objavi.

Javna objava po tem členu ne nadomešča javne objave ali sodelovanja javnosti, ki je obvezno po ZUreP-3, ZUP ali drugem predpisu.

Pomembnega posega ni dopustno izvesti pred iztekom roka za pripombe. Če so bile pripombe podane, posega ni dopustno izvesti pred objavo poročila o njihovi obravnavi iz 23. člena tega odloka in pred iztekom osmih dni od te objave.

22. člen (označitev na kraju samem)

Hkrati z javno objavo iz prejšnjega člena občina drevo oziroma območje posega vidno označi na kraju samem.

Oznaka vsebuje navedbo, da je poseg v postopku, predlagani ukrep, rok za pripombe ter povezavo in kodo QR do objave na portalu.

Oznaka mora biti nameščena ves čas roka za pripombe. Nameščanje se izvede na način, ki drevesa ne poškoduje.

Za nujne ukrepe in za nujna vzdrževalna dela se oznaka namesti naknadno, najpozneje v treh dneh po izvedbi, in vsebuje razlog nujnosti ter povezavo do objavljene dokumentacije.

23. člen (obravnavanje pripomb)

Pristojni organ mora pravočasne vsebinske pripombe obravnavati.

Pred izvedbo pomembnega posega se objavi poročilo o obravnavi pripomb.

Poročilo vsebuje bistvene pripombe, strokovno presojo pripomb, navedbo, ali so bile upoštevane, in obrazložitev razlogov, če niso bile upoštevane.

Poročilo se objavi najpozneje v petnajstih dneh po izteku roka za pripombe.

Osebo, ki je podala pripombo in navedla kontaktni podatek, se o objavi poročila obvesti.

24. člen (kolektivna pobuda občanov)

Če najmanj 25 podpisnikov poda obrazloženo pobudo za ponovno strokovno obravnavo pomembnega občinskega posega, mora pristojni organ zagotoviti njeno obravnavo.

Če najmanj 50 podpisnikov podpiše pobudo za ohranitev občinskega drevesa, skupine dreves ali drevoreda, se pred izvedbo posega zagotovi dodatna javna predstavitev strokovnih razlogov za in proti predlaganemu ukrepu, razen v primeru nujnega ukrepa.

Podpisi se zbirajo najpozneje do izteka roka za pripombe iz 21. člena tega odloka. Pobuda za ponovno strokovno obravnavo iz prvega odstavka se lahko vloži tudi po izteku tega roka, dokler poseg ni izveden.

O pobudi se odloči in vlagatelj se pisno obvesti najpozneje v tridesetih dneh od njene vložitve oziroma dopolnitve. Odločitev z obrazložitvijo se objavi na portalu.

Do zaključka obravnave pobude iz prvega odstavka oziroma do izvedbe javne predstavitve iz drugega odstavka se poseg ne izvede, razen v primeru nujnega ukrepa.

Število podpisov ne pomeni odločanja občanov o strokovnem vprašanju, temveč predstavlja prag za dodatno procesno obravnavo.

VII. STROKOVNI SVET ZA DREVESA

25. člen

(ustanovitev Strokovnega sveta za drevesa Mestne občine Maribor)

Občina ustanovi Strokovni svet za drevesa Mestne občine Maribor (v nadaljnjem besedilu: strokovni svet).

Strokovni svet je neodvisno strokovno posvetovalno telo.

V njem so zastopana zlasti področja arboristike, krajinske arhitekture, urbanizma, biologije, ekologije, hortikulture, gozdarstva, varstva narave in zelene infrastrukture.

26. člen

(sestava in imenovanje)

Strokovni svet ima devet članov.

Šest članov predstavljajo zunanji neodvisni strokovnjaki z najmanj petletnimi izkušnjami na področjih iz prejšnjega člena. Pri sestavi se zagotovi interdisciplinarna zastopanost.

Trije člani predstavljajo občane in zainteresirano javnost. Imenovani so izmed oseb, ki izkazujejo poznavanje lokalnega okolja, varstva narave, urejanja prostora, zelenih površin ali sodelovanja pri vprašanih varstva dreves in javnega prostora.

Član strokovnega sveta ne sme biti funkcionar občine, zaposlen v občinski upravi ali oseba, neposredno vključena v naročanje, izvajanje ali nadzor posegov v drevesni fond, niti oseba, pri kateri obstajajo druge okoliščine, ki bi lahko vzbujale dvom o njeni nepristranskosti. Zunanji strokovnjak ne sme biti oseba, ki je v zadnjih dveh letih pred imenovanjem opravljala storitve za izvajalca posegov v drevesa za račun občine ali bila pri njem zaposlena.

Kandidate lahko predlagajo strokovne organizacije, univerze in raziskovalne ustanove, nevladne organizacije, mestne četrti in krajevne skupnosti, najmanj 25 občanov, občani na podlagi javnega poziva in člani Mestnega sveta.

Za tri predstavnike občanov se izvede javni poziv.

Člane strokovnega sveta imenuje Mestni svet. Mandat traja štiri leta in se lahko enkrat ponovi.

Kandidat mora pred imenovanjem razkriti okoliščine, ki bi lahko vplivale na njegovo neodvisnost ali nepristranskost. Član se mora izločiti iz obravnave posamezne zadeve, če obstajajo razlogi za izločitev po zakonu ali okoliščine, ki vzbujajo dvom o njegovi nepristranskosti.

Strokovni svet je posebno strokovno posvetovalno telo občine za izvajanje tega odloka; ustanovi ga Mestni svet. Strokovni svet ni odbor, komisija ali drugo delovno telo Mestnega sveta v smislu določb Statuta in Poslovnika Mestnega sveta o delovnih telesih.

Javni poziv iz šestega odstavka tega člena je objavljen najmanj trideset dni. Članom pripada povračilo stroškov in sejnina v višini, ki jo v skladu z veljavnimi predpisi in občinskimi akti določi Mestni svet; predstavniki občanov so pri tem izenačeni z drugimi člani. Članom, ki jim je potekel mandat, ta traja do imenovanja novih članov, vendar najdlje šest mesecev.

27. člen (naloge strokovnega sveta)

Strokovni svet:

- daje strokovna mnenja;
- obravnava pomembnejše in sporne posege;
- daje mnenja o odstranitvah drevoredov in skupin dreves;
- predlaga strokovne standarde;
- spremlja stanje drevesnega fonda;
- obravnava pobude javnosti;
- obravnava ponavljajoča se nujna vzdrževalna dela po desetem odstavku 33. člena tega odloka;
- predlaga izboljšave sistema upravljanja;
- najmanj enkrat letno pripravi poročilo o svojem delu.

28. člen (javnost dela)

Mnenja strokovnega sveta so javna in se v celoti objavijo na portalu.

Vabilo z dnevnim redom seje se objavi najmanj sedem dni pred sejo.

Seje strokovnega sveta so praviloma javne. Javnost se lahko izključi le pri obravnavi podatkov, katerih objavo preprečujejo predpisi, in sicer za ta del seje.

Zapisnik seje se objavi najpozneje v osmih dneh po seji.

Če pristojni organ odloči drugače kot strokovni svet, mora razloge za odstopanje posebej obrazložiti in obrazložitev objaviti najpozneje v osmih dneh od odločitve.

VIII. DREVESNI KATASTER

29. člen (vzpostavitev drevesnega katastra)

Občina vzpostavi in vzdržuje digitalni drevesni kataster.

Kataster vsebuje zlasti lokacijo, vrsto, osnovne dimenzije, oceno razvojne stopnje, stanje drevesa, datum pregleda, izvedene ukrepe, načrtovane ukrepe, podatke o odstranitvah in podatke o nadomestnih zasaditvah.

30. člen (javni vpogled)

Osnovni podatki drevesnega katastra so javno dostopni v obliki spletnega zemljevida.

Objavljajo se le podatki, katerih objava je skladna s predpisi o varstvu osebnih podatkov in drugimi predpisi.

Vsakdo lahko predlaga popravek ali dopolnitev podatkov.

Kataster vsebuje tudi sloj odstranjenih dreves, ki ostane javno dostopen najmanj deset let po odstranitvi in vsebuje datum, razlog odstranitve, povezavo do strokovne presoje in podatek o izvedeni nadomestni zasaditvi.

Podatki v katastru se posodablajo najmanj enkrat mesečno.

Predlog za popravek ali dopolnitev podatkov se obravnava najpozneje v tridesetih dneh, vlagatelj pa se o izidu obvesti.

IX. NAČRTOVANJE IN GRADNJA

31. člen (evidentiranje dreves pred občinskim posegom)

Pred projektiranjem ali izvedbo občinske investicije oziroma drugega posega, ki ga naroči ali izvaja občina in lahko vpliva na drevesa, se evidentirajo prizadeta drevesa in njihov relevantni koreninski prostor.

Če drug predpis določa drugačen način evidentiranja ali strokovne obravnave, se ravna po tem predpisu.

32. člen (zaščita dreves pri občinskih posegih in gradnji)

Pri občinskih investicijah in pri posegih na javnih površinah, ki jih naroči ali izvaja občina, se drevesa zaščitijo pred poškodbami v skladu z veljavnimi predpisi, projektno dokumentacijo in pravili stroke.

V območju, v katerem lahko poseg vpliva na koreninski sistem drevesa, se brez ustrezne strokovne in projektne podlage ne izvajajo izkopi, zasipi, odlaganje materiala, vožnja ali parkiranje, ki lahko poškodujejo drevo.

Ta člen ne posega v pristojnosti in postopke po predpisih, ki urejajo graditev objektov in urejanje prostora.

Prepoved iz drugega odstavka tega člena ne velja za nujna vzdrževalna dela na gospodarski javni infrastrukturi pod pogoji iz naslednjega člena.

33. člen (nujna vzdrževalna dela na gospodarski javni infrastrukturi)

Nujna vzdrževalna dela po tem odloku so dela na gospodarski javni infrastrukturi, ki jih zaradi nepredvidene okvare, poškodbe ali izrednega dogodka ni mogoče odložiti do izvedbe rednega postopka po tem odloku, in sicer izključno, kadar je izpolnjen vsaj eden od naslednjih pogojev:

- nastala je prekinitev oskrbe s pitno vodo, odvajanja odpadne vode, oskrbe z električno energijo, plinom ali toploto oziroma taka prekinitev neposredno grozi;
- gre za uhajanje vode, plina ali druge snovi, ki ogroža zdravje ljudi, varnost ali okolje;
- obstaja neposredna nevarnost za življenje ali zdravje ljudi ali nevarnost nastanka velike premoženjske škode;
- gre za odpravo posledic naravne ali druge nesreče.

Za nujna vzdrževalna dela se ne štejejo:

- načrtovana obnova, rekonstrukcija, zamenjava ali povečanje zmogljivosti infrastrukture;
- dela, izvedena na podlagi letnega ali večletnega načrta vzdrževanja;
- dela, ki so bila v času nastanka okvare že načrtovana ali predvidena z investicijsko oziroma projektno dokumentacijo;
- dela, katerih potreba je bila znana ali bi ob dolžni skrbnosti upravljavca morala biti znana več kot trideset dni pred njihovo izvedbo;
- dela, ki presegajo obseg, potreben za odpravo okvare, tudi če se izvedejo ob isti priložnosti;
- dela na infrastrukturi, ki je bila iz obratovanja izločena pred nastankom okvare.

Nujna vzdrževalna dela smejo trajati le, dokler traja odprava okvare, in najdlje sedem dni od njenega nastanka. Če odprava okvare traja dlje, se za nadaljnja dela od osmega dne dalje uporabljajo določbe tega odloka o pomembnih posegih, razen če nevarnost iz 3. točke prvega odstavka tega člena še traja.

Nujna vzdrževalna dela se izvedejo v najmanjšem obsegu, ki je potreben za dostop do okvare in njeno odpravo. Praviloma obsegajo le poseg v koreninski prostor.

Odstranitev drevesa v okviru nujnih vzdrževalnih del je dopustna le, če odprava okvare kljub uporabi razpoložljivih tehničnih rešitev, vključno s podvrtavanjem, ročnim izkopom in spremenjenim potekom priključka, ni izvedljiva brez odstranitve. Odstranitev odredi odgovorna oseba upravljavca infrastrukture, ki o tem hkrati z odreditvijo obvesti pristojni organ.

Odstranitev posebej vrednega drevesa, drevesa velikega obsega ali drevesa v drevoredu v okviru nujnih vzdrževalnih del je dopustna le v primeru iz 3. točke prvega odstavka tega člena.

Izvajalec najpozneje v treh delovnih dneh po zaključku del pristojnemu organu predloži zapis, ki vsebuje:

- čas nastanka okvare, čas prijave in čas začetka del;
- opis okvare in navedbo pogoja iz prvega odstavka tega člena, ki je bil izpolnjen;
- navedbo osebe, ki je okvaro ugotovila, in osebe, ki je dela odredila;
- opis izvedenega posega z obsegom posega v koreninski prostor;
- utemeljitev, zakaj poseg ni mogel biti manjši, in pri odstranitvi drevesa utemeljitev po petem odstavku tega člena;
- fotografsko dokumentacijo stanja pred posegom, med njim in po njem;
- opis izvedenih ukrepov za varstvo preostalega koreninskega prostora in vzpostavitev prvotnega stanja.

Zapis iz prejšnjega odstavka se javno objavi v treh delovnih dneh od prejema, razen podatkov, katerih objavo preprečujejo predpisi. Občina vodi javno dostopno evidenco nujnih vzdrževalnih del.

Dokazno breme, da so bili pogoji za nujna vzdrževalna dela izpolnjeni, nosi izvajalec oziroma upravljavec infrastrukture. Če zapisa ne predloži v roku ali če iz njega ne izhaja izpolnjenost pogojev iz prvega odstavka, se šteje, da je bil poseg izveden kot pomemben poseg brez izpolnjenih pogojev tega odloka.

Izvajalec oziroma upravljavec infrastrukture mora v zapisu iz sedmega odstavka tega člena navesti in z razpoložljivo dokumentacijo izkazati dejstva, na podlagi katerih je bila uporaba režima nujnih vzdrževalnih del utemeljena. Če zapisa ne predloži v predpisanem roku, če je zapis nepopoln ali če iz njega ni mogoče zanesljivo presoditi izpolnjenosti pogojev iz prvega odstavka tega člena, pristojni nadzorni organ v okviru svojih zakonskih pristojnosti ugotovi dejansko stanje in presodi, ali so bili pogoji za uporabo tega režima izpolnjeni. Neizpolnitev obveznosti predložitve popolnega zapisa je lahko samostojen prekršek po 70. členu tega odloka, ne ustvarja pa sama po sebi neizpodbojne domneve o storitvi drugega prekrška.

Če se na isti lokaciji v obdobju dvanajstih mesecev nujna vzdrževalna dela izvedejo več kot dvakrat, pristojni organ o tem obvesti strokovni svet, ki poda mnenje o stanju infrastrukture in o ustreznosti rastnih razmer na tej lokaciji. Mnenje se javno objavi.

Ta člen ne posega v obveznosti upravljavca infrastrukture po predpisih, ki urejajo gospodarske javne službe, oskrbo in varnost obratovanja.

34. člen (odgovornost izvajalca)

Izvajalec je za škodo na drevesu, nastalo zaradi kršitve predpisanih zaščitnih ukrepov, odgovoren v skladu z veljavnimi predpisi, pogodbo in drugimi pravnimi podlagami.

X. ODSTRANITEV DREVESA

35. člen (odstranitev kot skrajni ukrep)

Odstranitev drevesa v lasti ali upravljanju občine je dopustna, če:

- predstavlja neposredno nevarnost in nevarnosti ni mogoče odpraviti z milejšim ukrepom;
- je tako poškodovano ali bolno, da ga ni mogoče varno ohraniti;
- ohranitev ni mogoča zaradi drugega pravno dopustnega in javno utemeljenega posega, pri katerem so bile preverjene razumne alternative; ali
- odstranitev zahteva pravnomočen oziroma dokončen akt pristojnega organa, če je tak akt za občino pravno zavezujoč.

Za drevesa na zasebnih zemljiščih ta člen sam po sebi ne določa pogojev za odstranitev.

36. člen (alternativne rešitve)

Pred odstranitvijo se, kadar je to glede na okoliščine mogoče, preveri sanacija, obrezovanje, zmanjšanje krošnje, podpora, sprememba režima uporabe prostora, zaščita območja, presaditev ali druga rešitev za zmanjšanje tveganja.

XI. NUJNI POSEGI

37. člen (nujni ukrep)

Nujni ukrep je dopusten samo, kadar bi odlašanje povzročilo neposredno nevarnost za življenje, zdravje ljudi ali veliko premoženjsko škodo.

Nujni ukrep mora biti omejen na najmanjši obseg, potreben za odpravo nevarnosti.

Če je mogoče nevarnost odpraviti z manj invazivnim ukrepom, ima tak ukrep prednost pred odstranitvijo drevesa.

38. člen (dokumentiranje nujnega ukrepa)

Pred izvedbo nujnega ukrepa se, če je to glede na nevarnost mogoče, izdela fotografska dokumentacija in zapis o stanju drevesa, ugotovljeni nevarnosti, razlogu za nujnost, predlaganem ukrepu, osebi, ki je nevarnost ugotovila, in izvajalcu.

Če dokumentacije pred izvedbo ni mogoče izdelati, se izdelata najpozneje v 24 urah po posegu.

39. člen (naknadna neodvisna presoja)

Nujni poseg, pri katerem je bilo odstranjeno ali bistveno poškodovano posebej vredno drevo, drevo velikega obsega, drevo v drevoredu, skupina dreves ali drevo v parku, se najpozneje v petnajstih dneh predloži v naknadno neodvisno strokovno presojo. Za druge nujne posege zadostuje dokumentacija iz prejšnjega člena, ki se javno objavi.

Presoje ne sme opraviti oseba, ki je odredila, naročila ali izvedla poseg.

Dokumentacija in strokovna presoja se javno objavita, razen podatkov, katerih objavo preprečujejo predpisi.

XII. NADOMESTNE ZASADITVE

40. člen (obveznost nadomestne zasaditve)

Odstranitev drevesa v lasti ali upravljanju občine zaradi občinskega posega se nadomesti z novo zasaditvijo. Nadomestna zasaditev se izjemoma ne izvede, če na območju odstranitve in na nobeni drugi ustrezni lokaciji na območju občine ni razpoložljivega ravnega prostora, ki bi omogočal uspešno zasaditev. Razlogi se pisno obrazložijo in javno objavijo.

Nadomestna zasaditev se praviloma izvede na območju odstranitve, če to ni mogoče, pa na drugi ustrezni lokaciji na območju občine.

Obveznost nadomestne zasaditve po tem členu ne posega v obveznosti, določene z drugim predpisom ali prostorskim aktom.

41. člen (kakovost nadomestne zasaditve)

Pri določitvi obsega nadomestne zasaditve se upoštevajo velikost odstranjenega drevesa, starost, obseg krošnje, ekološka funkcija, pomen lokacije, pričakovana življenjska doba nove zasaditve in razpoložljiv koreninski prostor.

Nadomestna zasaditev ne sme biti zgolj formalna zamenjava števila dreves.

42. člen (zagotovitev uspešne zasaditve)

Nadomestna zasaditev mora biti izvedena v ustreznem ravnem prostoru.

Za nova drevesa se zagotovi ustrezna začetna in nadaljnja nega.

Če se drevo v obdobju, določenem z izvedbenimi predpisi, ne prime oziroma odmre zaradi neustrezne izvedbe ali nege, se zasaditev ponovi.

XIII. VREDNA DREVEŠA

43. člen (register vrednih dreves)

Občina vodi register posebej vrednih dreves.

V register se lahko vpišejo drevesa zaradi starosti, velikosti, redkosti, zgodovinskega pomena, kulturnega pomena, krajinske vrednosti, ekološkega pomena ali posebnega pomena za lokalno skupnost.

44. člen
(pobuda za vpis)

Pobudo za vpis drevesa v register vrednih dreves lahko poda vsakdo.

Pobuda se strokovno obravnava najpozneje v 60 dneh.

Vpis v register sam po sebi ne ustvarja lastninske, stvarnopravne ali druge omejitve zasebnega lastnika. Za zasebno drevo lahko občina predlaga ali izvede varstvo le na podlagi zakona, prostorskega akta ali druge veljavne pravne podlage.

Če je podana utemeljena pobuda za vpis občinskega drevesa, se do odločitve o pobudi poseg ne izvede. Izjemoma se poseg lahko izvede, če gre za nujni ukrep ali če bi odlog povzročil nesorazmerno škodo; razlogi se pisno obrazložijo in javno objavijo.

XIV. IZVAJALCI

45. člen
(vezanost izvajalcev)

Javna podjetja, javni zavodi, koncesionarji, pogodbeni izvajalci in druge osebe, ki izvajajo posege v drevesa za račun občine ali na javnih površinah, so dolžni ravnati v skladu z zakonom, v skladu s tem odlokom, v skladu z veljavnimi občinskimi akti, na podlagi strokovnih podlag in na podlagi dokumentiranega naročila.

46. člen
(prepoved samovoljnega posega)

Izvajalec ne sme odstraniti ali bistveno poškodovati drevesa brez ustrezne dokumentirane podlage.

47. člen
(sprememba naročila)

Vsaka sprememba naročila, ki vpliva na odstranitev, obseg posega ali izbiro dreves, mora biti pisna.

Če sprememba odstopa od strokovne presoje, se pridobi obrazložena nova strokovna podlaga.

XV. NADZOR

48. člen
(pristojni nadzorni organ)

Nadzor nad izvajanjem tega odloka opravlja Medobčinska inšpekcija Skupne občinske uprave Maribor v okviru svojih zakonskih pristojnosti.

Medobčinska inšpekcija nadzira izvajanje tistih določb tega odloka, za nadzor katerih je pristojna po zakonu, odloku o ustanovitvi skupne občinske uprave in drugih veljavnih predpisih. Izpolnjevanje organizacijskih,

programskih in poročevalskih obveznosti občine se spremlja tudi z javnim poročanjem in obravnavo na Mestnem svetu.

Pri ravnanjih, za katera je pristojen drug državni ali občinski nadzorni organ, se pristojnost določi po zakonu oziroma drugem veljavnem predpisu.

49. člen (samostojnost inšpekcijskega odločanja)

Pri vodenju inšpekcijskih postopkov in odločanju o prekrških je Medobčinska inšpekcija samostojna v skladu z zakonom in aktom o ustanovitvi skupne občinske uprave.

Splošne usmeritve, navodila ali zahteve političnih funkcionarjev, občinskih organov, javnih podjetij, izvajalcev ali drugih oseb ne smejo posegati v samostojnost vodenja konkretnega inšpekcijskega ali prekrškovnega postopka.

Vsak poskus nedopustnega vplivanja se evidentira in obravnava v skladu s predpisi.

50. člen (nadzor nad javnimi podjetji in izvajalci)

Dejstvo, da poseg izvaja javno podjetje ali drug izvajalec na podlagi pogodbe z občino, ne izključuje inšpekcijskega nadzora.

Inšpektor lahko zahteva predložitve naročila, strokovne podlage, zapisnikov, evidenc, podatkov o osebi, ki je poseg odredila, podatkov o izvajalcu, podatkov o izvedenem posegu, zapisa o nujnih vzdrževalnih delih in dokazil o nadomestni zasaditvi.

51. člen (prijava kršitev)

Vsakdo lahko prijavi sum kršitve tega odloka Medobčinski inšpekciji Skupne občinske uprave Maribor. Če je za nadzor nad prijavljenim ravnanjem po zakonu ali drugem predpisu pristojen drug organ, se prijava brez odlašanja odstopi temu organu.

Prijava se lahko poda prek javnega portala za drevesa, po elektronski pošti na uradni naslov Medobčinske inšpekcije oziroma pristojnega organa, po pošti, osebno v vložišču ali ustno na zapisnik. Občina na portalu in svoji spletni strani objavlja aktualne kontaktne podatke in navodila za oddajo prijave.

Če prijavo prejme nepristojni občinski organ ali notranja organizacijska enota, jo brez odlašanja odstopi pristojnemu organu in o tem, če je prijavitelj navedel kontaktni podatek, obvesti prijavitelja.

Prijave, ki se nanašajo na neposredno grozečo odstranitev ali poškodovanje drevesa, se obravnavajo prednostno.

Prijava se lahko poda tudi anonimno. Anonimnost ne vpliva na obveznost obravnave prijave, če so navedeni podatki, ki omogočajo njeno vsebinsko presojo.

Za varstvo prijaviteljev se uporabljajo predpisi, ki urejajo zaščito prijaviteljev, kadar so izpolnjeni pogoji za njihovo uporabo. Prijavitelja, ki je navedel kontaktni podatek, se o načinu obravnave oziroma izidu, kolikor to dopuščajo predpisi, obvesti najpozneje v tridesetih dneh.

XVI. EVIDENCA IN POROČANJE

52. člen (evidenca pomembnih odločitev)

Občina vodi evidenco pomembnih odločitev o posegih v drevesni fond.

Evidenca vsebuje najmanj datum, lokacijo, vrsto posega, razlog, strokovno podlago, pristojni organ, izvajalca, nadomestno zasaditev in podatke o sodelovanju javnosti.

53. člen (letno poročilo)

Občina najmanj enkrat letno objavi poročilo o stanju in upravljanju drevesnega fonda.

Poročilo vsebuje najmanj število odstranjenih dreves, razloge za odstranitve, število novih zasaditev, podatke o nadomestnih zasaditvah, pomembnejše posege, strokovne presoje, število in vsebino nujnih vzdrževalnih del, prejete pobude občanov, način njihove obravnave, podatke o inšpekcijskih postopkih, porabljeni sredstva in oceno doseganja ciljev.

Poročilo se objavi tudi v odprtem, strojno berljivem zapisu in vsebuje primerjavo s podatki najmanj treh predhodnih let.

Poročilo vsebuje tudi podatek o oceni drevesne pokritosti in o njenem gibanju glede na cilj iz 11. člena tega odloka.

Poročilo se predloži Mestnemu svetu, ki ga obravnava na seji. Pred obravnavo se izvede javna predstavitev poročila. Poročilo se objavi na spletni strani občine.

XVII. INTEGRITETA IN NASPROTJE INTERESOV

54. člen (nasprotje interesov)

Oseba, ki sodeluje pri strokovni presoji, odločanju, naročanju, izvedbi ali nadzoru pomembnega posega, mora razkriti okoliščine, ki bi lahko vplivale na njeno nepristranskost.

Pri ravnanju iz prejšnjega odstavka se uporabljajo predpisi s področja integritete in preprečevanja korupcije.

55. člen (izločitev zaradi nasprotja interesov)

Če obstajajo okoliščine, ki vzbujajo dvom o nepristranskosti osebe, se o njeni izločitvi odloči v skladu z zakonom in veljavnimi postopkovnimi predpisi.

XVIII. PREHODNE DOLOČBE

56. člen

(prehodne obveznosti Mestne občine Maribor)

Od uveljavitve tega odloka do vzpostavitve posameznih elementov sistema iz 63. člena se neposredno uporabljajo vse določbe tega odloka, ki jih je mogoče izvajati brez tehničnega elementa, ki še ni vzpostavljen. Občina pri novih ne nujnih pomembnih posegih ne sme opustiti strokovne presoje, dokumentiranja, javne objave, obravnave pripomb, nadomestne zasaditve in drugih varovalk, ki jih določa ta odlok.

Občina v prehodnem obdobju ne sme izdati naročila niti dovoliti izvedbe ne nujne odstranitve občinskega drevesa, za katero je po 12. členu obvezna strokovna presoja, brez predhodno izdelane strokovne presoje, dokumentirane odločitve pristojnega organa in javne objave najmanj 15 dni pred načrtovano izvedbo; za drevorede, skupine dreves in parkovna drevesa je rok najmanj 30 dni.

Ta člen ne določa splošne prepovedi odstranjevanja ali drugega ravnanja z drevesi na zasebnih zemljiščih.

57. člen

(nujni ukrepi v prehodnem obdobju)

V prehodnem obdobju so dopustni nujni ukrepi iz XI. poglavja in nujna vzdrževalna dela iz 33. člena tega odloka. Pri tem se uporabljajo tudi morebitne obveznosti iz drugih predpisov.

58. člen

(obstoječi postopki in naročila)

Za postopke, naročila in pogodbe, sklenjene pred uveljavitvijo tega odloka, se uporabljajo predpisi in pravila, ki so veljala ob njihovi sklenitvi, kolikor zakon ne določa drugače.

Če poseg po uveljavitvi tega odloka še ni izveden in je v pristojnosti občine, občina preveri njegovo skladnost s tem odlokom ter po potrebi zagotovi manjkajočo strokovno ali dokumentacijsko podlago, če to ni v nasprotju s pravno zavezujočimi obveznostmi občine.

59. člen

(preprečevanje obhajanja občinskih obveznosti)

Pri presoji, ali gre za enoten pomemben poseg v pristojnosti občine, se upošteva njegova dejanska vsebina in funkcionalna povezanost, ne glede na to, ali je razdeljen na več naročil, faz ali izvajalcev.

60. člen

(obstoječa javna naročila in izvajanje javnih služb)

Javno podjetje, javni zavod, koncesionar ali drug izvajalec, ki za občino izvaja vzdrževanje javnih površin, mora pri posegih v drevesa od uveljavitve tega odloka upoštevati njegove določbe, kolikor so te zanj zavezujoče na podlagi zakona, pogodbe, akta o javni službi ali naročila občine.

Občina mora izvajalce o novih obveznostih pisno obvestiti najpozneje v osmih dneh po uveljavitvi odloka.

61. člen (nova naročila za ne nujne odstranitve)

Do vzpostavitve javnega sistema za objavo posegov in sistema za vlaganje pobud iz 63. člena občina ne izda novega naročila niti ne začne izvedbe ne nujne odstranitve občinskega drevesa, za katero je po 12. členu obvezna strokovna presoja, brez predhodne strokovne presoje, dokumentirane odločitve pristojnega organa, začasne javne objave na spletni strani občine ter možnosti podaje pripomb in pobud po pravilih tega odloka. Če teh varovalk objektivno ni mogoče zagotoviti, se ne nujna odstranitev odloži do njihove zagotovitve.

62. člen (javni seznam posegov v prehodnem obdobju)

- (1) Občina v prehodnem obdobju na enem, jasno označenem mestu na svoji spletni strani vodi in najmanj tedensko posodablja začasni javni seznam pomembnih občinskih posegov, zlasti načrtovanih odstranitvev, izvedenih nujnih posegov, nujnih vzdrževalnih del, strokovnih presoj in nadomestnih zasaditev, v obsegu, ki je dopusten po predpisih o varstvu osebnih podatkov, poslovnih skrivnostih in drugih varovanih podatkih.
- (2) Do vzpostavitve portala se objava na tem seznamu šteje za javno objavo po tem odloku, če vsebuje vse podatke, ki jih odlok zahteva za javno objavo.
- (3) Vse objave in dokumenti iz začasnega seznama se ob vzpostavitvi portala prenesejo v trajni sistem brez izgube sledljivosti.

63. člen (vzpostavitev sistema)

Občina v prehodnem obdobju vzpostavi najmanj:

- javno dostopen osnovni drevesni kataster;
- strokovni svet za drevesa;
- pravila njegovega delovanja;
- javni sistem za objavo pomembnih občinskih posegov;
- določen pristojni občinski organ;
- sistem evidenc odstranitvev in nadomestnih zasaditev;
- sistem za vlaganje in obravnavo pobud občanov, vključno s podpisovanjem po 24. členu tega odloka;
- evidenco nujnih vzdrževalnih del;
- osnovne strokovne standarde za izvajanje odloka.

64. člen (poročanje o vzpostavitvi sistema)

Pristojni organ po vzpostavitvi posameznih elementov sistema iz prejšnjega člena o tem obvesti Mestni svet in javnost ter objavi dokazila oziroma povezave do dokumentov, ki izkazujejo njihovo vzpostavitev.

65. člen
(roki za vzpostavitev sistema)

Elementi sistema iz 2. do 9. točke 63. člena se vzpostavijo najpozneje v šestih mesecih od uveljavitve tega odloka.

Drevesni kataster se vzpostavi postopno:

- za drevorede, parkovna drevesa in drevesa, vpisana v register vrednih dreves, najpozneje v dvanajstih mesecih od uveljavitve tega odloka;
- za vsa preostala drevesa v lasti ali upravljanju občine na javnih površinah najpozneje v štiriindvajsetih mesecih od uveljavitve tega odloka.

Roki iz tega člena ne vplivajo na neposredno uporabo drugih določb tega odloka, ki se uporabljajo od njegove uveljavitve.

66. člen
(zagotovitev sredstev)

Sredstva za vzpostavitev in delovanje sistema iz 63. člena tega odloka občina zagotovi v proračunu za leto, ki sledi uveljavitvi tega odloka, oziroma ob prvi naslednji spremembi proračuna. Poročilo iz naslednjega člena vsebuje tudi podatek o zagotovljenih in porabljenih sredstvih po posameznem elementu sistema.

67. člen
(javno poročanje v prehodnem obdobju)

Mestna uprava najmanj vsakih 30 dni objavi kratko poročilo o vzpostavljanju sistema iz 63. člena, v katerem za vsak element navede stanje, datum vzpostavitve in odgovorni organ.

68. člen
(uskladitev občinskih aktov)

Pristojni občinski organi v šestih mesecih od uveljavitve tega odloka pregledajo občinske odloke, pravilnike, programe vzdrževanja in druge akte, ki se nanašajo na drevesa in zelene površine, ter predlagajo njihove spremembe, če je to potrebno zaradi odprave kolizij ali podvajanja ureditev.

Pristojni organ v šestih mesecih od uveljavitve tega odloka Mestnemu svetu predloži predlog sprememb, dopolnitev ali razveljavitve določb veljavnih občinskih predpisov in na njihovi podlagi izdanih aktov, ki urejajo zelene površine, drevesa ali izvajanje gospodarskih javnih služb, če so v nasprotju s tem odlokom ali njegovo ureditev podvajajo, skupaj s primerjalnim prikazom.

69. člen
(izvedbeni akti in strokovni standardi)

Za izvajanje tega odloka se lahko sprejmejo izvedbeni akti oziroma strokovne smernice v okviru pristojnosti občine.

Z njimi se lahko podrobneje določijo zlasti standardi sajenja na občinskih površinah, standardi rastnega prostora in koreninskega prostora, standardi nege in obrezovanja, zaščita dreves pri občinskih posegih, način strokovnega pregledovanja, ocenjevanje tveganja, standardi nadomestnih zasaditev, vsebina drevesnega katastra in način javne objave posegov.

Izvedbeni akti ne smejo uvajati novih dovoljenj, soglasij ali drugih obveznosti za zasebne lastnike, če za to ni zakonske podlage, in ne smejo biti v nasprotju z veljavnimi prostorskimi akti ali drugimi predpisi.

Izvedbene akte, ki določajo obveznosti zavezancev ali postopkovne pravice javnosti, sprejme Mestni svet. Župan lahko sprejme le tehnične in organizacijske smernice za delo mestne uprave in izvajalcev, ki ne posegajo v pravice in obveznosti oseb.

XIX. PREKRŠKI

70. člen (prekrški)

Z globo 1.000 eurov se kaznuje pravna oseba, z globo 2.500 eurov pravna oseba, ki se po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, šteje za srednjo ali veliko gospodarsko družbo, z globo 800 eurov samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, z globo 400 eurov odgovorna oseba in z globo 300 eurov posameznik, ki:

- izvede pomemben poseg brez dokumentiranega naročila iz 16. člena tega odloka ali v nasprotju z njim;
- kot izvajalec oziroma drug zavezanec, ki mu je bila z dokumentiranim naročilom ali pogodbo izrecno naložena nadomestna zasaditev, te ne izvede v določenem roku ali je ne izvede v skladu z 41. in 42. členom tega odloka;
- spremeni naročilo tako, da sprememba vpliva na odstranitev, obseg posega ali izbiro dreves, ne da bi bila sprememba pisna oziroma brez nove strokovne podlage, kadar jo zahteva 47. člen tega odloka;
- kot izvajalec nujnih vzdrževalnih del ne predloži zapisa v roku iz sedmega odstavka 33. člena tega odloka ali predloži zapis, ki ne vsebuje predpisanih sestavin.

Z globo 3.000 eurov se kaznuje pravna oseba, z globo 6.000 eurov pravna oseba, ki se po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, šteje za srednjo ali veliko gospodarsko družbo, z globo 2.000 eurov samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, z globo 1.000 eurov odgovorna oseba in z globo 600 eurov posameznik, ki:

- izvede pomemben poseg brez strokovne presoje, kadar je ta po 12. členu tega odloka obvezna in je bila obveznost glede na vrsto in okoliščine posega objektivno določljiva pred izvedbo;
- načrtovano obnovo, rekonstrukcijo, zamenjavo, povečanje zmogljivosti infrastrukture ali drugo delo iz drugega odstavka 33. člena tega odloka izvede po režimu nujnih vzdrževalnih del, če pogoji iz prvega odstavka 33. člena niso izpolnjeni;

- v okviru nujnih vzdrževalnih del odstrani drevo, ne da bi bili izpolnjeni pogoji iz petega odstavka 33. člena tega odloka.

Z globo 10.000 eurov se kaznuje pravna oseba, z globo 20.000 eurov pravna oseba, ki se po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, šteje za srednjo ali veliko gospodarsko družbo, z globo 5.000 eurov samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, z globo 2.000 eurov odgovorna oseba in z globo 1.000 eurov posameznik, ki:

- v okviru nujnih vzdrževalnih del odstrani posebej vredno drevo, drevo velikega obsega ali drevo v drevoredu, ne da bi bili izpolnjeni pogoji iz šestega odstavka 33. člena tega odloka;
- z namenom izogniti se obvezni strokovni presoji ali javni objavi funkcionalno enoten pomemben poseg v nasprotju z 59. členom tega odloka razdeli na več naročil, faz ali izvajalcev.

Odgovornost pravne osebe, odgovorne osebe, samostojnega podjetnika posameznika, posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, in posameznika se presoja po zakonu, ki ureja prekrške.

S tem odlokom se določajo prekrški le za kršitve občinskih obveznosti, ki sodijo v pristojnost občine, in le, če isto ravnanje ni kot prekršek že določeno z zakonom ali uredbo. Pri uporabi tega člena se upošteva tudi razmerje do drugih veljavnih občinskih predpisov ter načela zakonitosti in prepovedi ponovnega odločanja o isti stvari po zakonu, ki ureja prekrške.

Prekrški po tem členu so prvenstveno vezani na posebne postopkovne, dokumentacijske in organizacijske obveznosti po tem odloku. Samo poškodovanje ali uničenje drevesa se po tem členu ne sankcionira, če je isto ravnanje že sankcionirano z drugim veljavnim predpisom.

Obveznosti, ki jih ta odlok nalaga občini in njenim organom kot takim, niso predmet prekrškovnega sankcioniranja po tem členu. Njihovo izpolnjevanje se zagotavlja z javno objavo, letnim poročanjem, obravnavo na Mestnem svetu in s pravnimi sredstvi po drugih predpisih.

Za prekrške po tem odloku je pristojen prekrškovni organ, določen z zakonom in aktom o ustanovitvi Skupne občinske uprave Maribor.

XX. KONČNE DOLOČBE

71. člen (razmerje do drugih predpisov)

Z dnem uveljavitve tega odloka ostanejo v veljavi drugi občinski predpisi, kolikor niso z njim v nasprotju.

Določbe drugih občinskih predpisov, ki urejajo splošno rabo, vzdrževanje in varstvo javnih zelenih površin, se uporabljajo še naprej, kolikor s tem odlokom niso posebej urejena vprašanja upravljanja drevesnega fonda.

Če je posamezno vprašanje urejeno z zakonom ali drugim državnim predpisom, se uporablja ta predpis. Ta odlok se razlaga in uporablja skladno z njim.

72. člen

(spremembe in dopolnitve odloka)

Spremembe in dopolnitve tega odloka se sprejemajo po postopku, določenem s Statutom Mestne občine Maribor in Poslovnikom Mestnega sveta Mestne občine Maribor.

Predlog sprememb ali dopolnitev mora vsebovati obrazložitev razlogov, oceno vpliva na raven varstva drevesnega fonda, oceno finančnih in drugih posledic ter prikaz določb, ki se spreminjajo.

Če predlagana sprememba bistveno zmanjšuje standarde strokovne presoje, javnosti postopkov, sodelovanja občanov, vodenja drevesnega katastra, nadomestnih zasaditev ali prehodnih varovalk, mora predlagatelj takšno zmanjšanje posebej in stvarno obrazložiti. Pred odločanjem se pridobi mnenje strokovnega sveta, če je ta že ustanovljen, ter se javnosti praviloma omogoči najmanj 30 dni za podajo pripomb, razen kadar je sprememba nujna zaradi uskladitve z zakonom, odločbo sodišča ali drugim hierarhično višjim aktom.

Z izvedbenim aktom, navodilom, pogodbo ali naročilom ni dovoljeno spreminjati ali zmanjševati pravic javnosti, standardov strokovne presoje ali drugih varovalk, določenih s tem odlokom.

73. člen (začetek veljavnosti)

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Medobčinskem uradnem vestniku.

Obrazložitev

1. Razlogi in cilj

Mestna drevesa imajo pomembno ekološko, podnebno, prostorsko, krajinsko in socialno funkcijo. Maribor že ima veljavno občinsko ureditev zelenih površin; predlog zato ni zasnovan na tezi, da področje ni urejeno, temveč kot specializirana sistemska nadgradnja za upravljanje občinskega drevesnega fonda. Veljavni Odlok o zelenih površinah je bil nazadnje spremenjen leta 2025.

2. Pravna podlaga

Predlog izhaja iz pristojnosti občine po Zakonu o lokalni samoupravi in pristojnosti Mestnega sveta za sprejem odlokov. Pri prekrških se uporablja ZP-1, ki občinskemu odloku dovoljuje le globe v določenem znesku in le za kršitve občinskih predpisov v okviru občinskih pristojnosti, če ravnanja še ne sankcionira zakon ali uredba.

3. Področje uporabe

Jedro ureditve so drevesa na površinah v lasti ali upravljanju MOM ter ravnanja, pri katerih občina nastopa kot lastnik, upravljavec, investitor ali naročnik. Odlok ne uvaja splošnega občinskega dovoljenja za odstranitev dreves na zasebnih zemljiščih in ne posega v državne naravovarstvene, kulturnovarstvene, prostorske, gradbene ali druge posebne režime.

4. Strokovna presoja in ohranitev

Ohranitev vitalnega drevesa je prednostna rešitev, odstranitev pa skrajni ukrep. Pri pomembnih občinskih posegih je predvidena dokumentirana strokovna presoja, možnost dodatne presoje in sledljivost strokovnih razlogov.

5. Javnost in kolektivna pobuda

Pred pomembnimi posegi se zagotavlja javna objava in možnost pripomb. Najmanj 25 podpisnikov lahko sproži ponovno strokovno obravnavo, najmanj 50 pa dodatno javno predstavitev razlogov za in proti posegu. Podpisi ne pomenijo odločanja namesto stroke.

6. Strokovni svet

Strokovni svet je opredeljen kot posebno strokovno posvetovalno telo občine, ki ga ustanovi Mestni svet, in ne kot odbor, komisija ali drugo statutarno delovno telo Mestnega sveta. Takšna opredelitev je pomembna zaradi pravil Statuta in Poslovnika o sestavi delovnih teles.

7. Kataster, evidence in osebni podatki

Predviden je javno dostopen drevesni kataster z osnovnimi podatki o stanju, pregledih, ukrepih, odstranitvah in nadomestnih zasaditvah. Objavljajo se le podatki, katerih objava je dopustna; osebni podatki se obdelujejo po načelu najmanjšega obsega.

8. Nujni posegi in gospodarska javna infrastruktura

Odlok ne sme preprečevati nujnih ukrepov zaradi neposredne nevarnosti ali zakonskih obveznosti upravljavcev infrastrukture. Zahteva pa dokumentiranje nujnosti, omejitev posega na potreben obseg in naknadno sledljivost.

9. Nadomestne zasaditve

Pri odstranitvah občinskih dreves se določa načelo ustreznega nadomeščanja. Obveznost je vezana na občinske posege in ne ustvarja splošne nove obveznosti za zasebne lastnike.

10. Nadzor in prijava kršitev

Nadzor se izvaja v okviru zakonskih in ustanovitvenih pristojnosti Medobčinske inšpekcije oziroma drugih pristojnih organov. 51. člen določa, komu in na kakšen način se poda prijava ter kako se ravna z nepristojno prejeto prijavo. ZZPri se uporablja le, kadar so izpolnjeni njegovi zakonski pogoji.

11. Prekrški

Višine glob v 70. členu so v mejah, ki jih veljavni 17. člen ZP-1 dopušča za občinske odloke. Ključno pravno vprašanje ni zgolj višina, temveč natančna razmejitev od ravnanj, ki jih že sankcionirajo zakon, uredba ali drugi občinski predpisi. Zato je v besedilo vključena dodatna varovalka proti podvajanju.

12. Razmerje do veljavnega Odloka o zelenih površinah

Veljavni Odlok o zelenih površinah na območju Mestne občine Maribor ostaja pomemben splošni občinski predpis. Novi odlok je zamišljen kot specialna nadgradnja na področju drevesnega fonda. 68. člen zato

predvideva pregled in uskladitev vseh občinskih predpisov, namesto avtomatičnega poimenskega razveljavljanja obstoječega odloka.

13. Prehodno obdobje

Do vzpostavitve celotnega sistema veljajo minimalne strokovne, dokumentacijske in transparentnostne varovalke. Namen je preprečiti pravno praznino in hkrati omogočiti postopno tehnično in organizacijsko uvedbo.

14. Objava in začetek veljavnosti

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Medobčinskem uradnem vestniku.

15. Finančne posledice

Ta odlok ne predvideva neposrednih finančnih posledic, saj bodo aktivnosti iz odloka opravljale obstoječe strokovne službe.

16. Sklepna ocena

Predlog vzpostavlja specializiran občinski sistem upravljanja drevesnega fonda, ne da bi uvajal splošen vzporeden režim za zasebna drevesa. Po zadnji pravni redakciji so posebej razjasnjeni status strokovnega sveta, razmerje prekrškovnih določb do ZP-1 in drugih predpisov ter pravilni način objave odloka.